

Република Србија
Министарство пољопривреде и заштите животне средине
АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Република Србија
Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Агенција за заштиту животне средине

ВОДЕ СРБИЈЕ
У ВРЕМЕНУ ПРИЛАГОЂАВАЊА НА КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

ПОЛИТИКА И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

5. јун 2015. Републички
Хидрометеоролошки Завод
Србије

Филип Радовић

In support of:

United Nations Environment Programme
World Environment Day
Every Year. Everywhere. Everyone.

**Seven Billion Dreams.
One Planet.
Consume with Care.**

2015. zabeležena rekordna vrućina u aprilu

- Kuba
- Južni Meksiko
- Na zapadu Južne Amerike
- Na jugu Brazila
- Na istoku Tanzanije
- U delovima Mauritanije
- Severni kraj središnje Rusije

14 OD 16 NAJTOPLJIH GODINA U POSLEDNJIH 150 GODINA REGISTROVANO JE KRAJEM 20. I POČETKOM 21. VEKA

2,2
do 5,1°C u budućnosti će iznositi porast srednje godišnje temperature u Evropi

Зашто говорити о политици и климатским променама?

Зато што постоје много опречних ставова поводом решавања проблема изазваних климатским променама.

У људској природи је да се тешко прихвата будућност, толико стварно колико и садашњост.

Опасности које може донети глобално загревање није непосредно приметно у свакодневном животу.

Увођење тема о климатским променама у домен политике представља први и веома значајан корак, јер већина политичких лидера у свету постаје свесна ризика шта климатске промене значе и потребе да се на њих реагује и прилагоди.

**Posledice
klimatskih
promena
po
okruzenje**

POPLAVE

NEDOSTUPNA HRANA

2014.
godine
leto s najviše
padavina

1946.
prethodno
najtoplije leto

44,9°C
zabeležena rekordna
temperatura 24. jula 2007.
u Smederevskoj Palanci

**Beograd
2014.
godine**

Padavine u danima	Kolicina
Maj - 12 dana	280,4 mm/km ²
Jun - 14 dana	bez padavina
Jul - 18 dana	251,2 mm/km ²
Avgust - 10 dana	ispod 200 mm/km ²
Septembar - 16 dana	ispod 200 mm ²

**Posledice
ucestalih
vrućina
po zdravlje**

2012.
najtoplije leto sa 24 dana
s temperaturom
višom od 35 stepeni

Данас су на делу конкретне мере и читав низ политичких концепата који се нуде путем међународних организација, политичких форума или невладиних пројеката као модел за смањење ефеката глобалног загревања.

Постоје два приступа („школе“) у сценаријима о климатским променама:

- **Скептици** који сматрају да глобално загревање не представља последицу антропогеног деловања људских активности и да је пораст температуре резултат утицаја мењања положаја сунчаних пега, и да се управо сада налазимо у фази загревања.
- **Оптимисти** сматрају да су екосистеми „крхки“ и да их морамо заштитити од штетних утицаја јер је актуелни процес загревања последица људских активности.

Савремена индустријско - информатичка цивилизација се разликује од ранијих цивилизација.

Древне цивилизације нпр. Кине и Рима су биле *регионалне* и домет њиховог утицаја је био ограничен на један део света. Те цивилизације су користиле обновљиве изворе енергије (воду, ветар) и њихов утицај на природу се углавном односио на промену изгледа земљине површине.

Наша цивилизација је *глобална* и користи необновљиве изворе енергије који су модерној индустрији омогућили глобалну моћ коју раније епохе нису познавале.

Филозофи 19. века су мислили да је поседовање моћи безопасно, и Маркс је написао да „људска бића себи праве једино оне проблеме које могу да реше“.

Маркс би припадао савременим оптимистима, за разлику од теоретичара скептицизма који сматрају да се са технологијом и загађивањем развија нова моћ која је потпуно деструктивна.

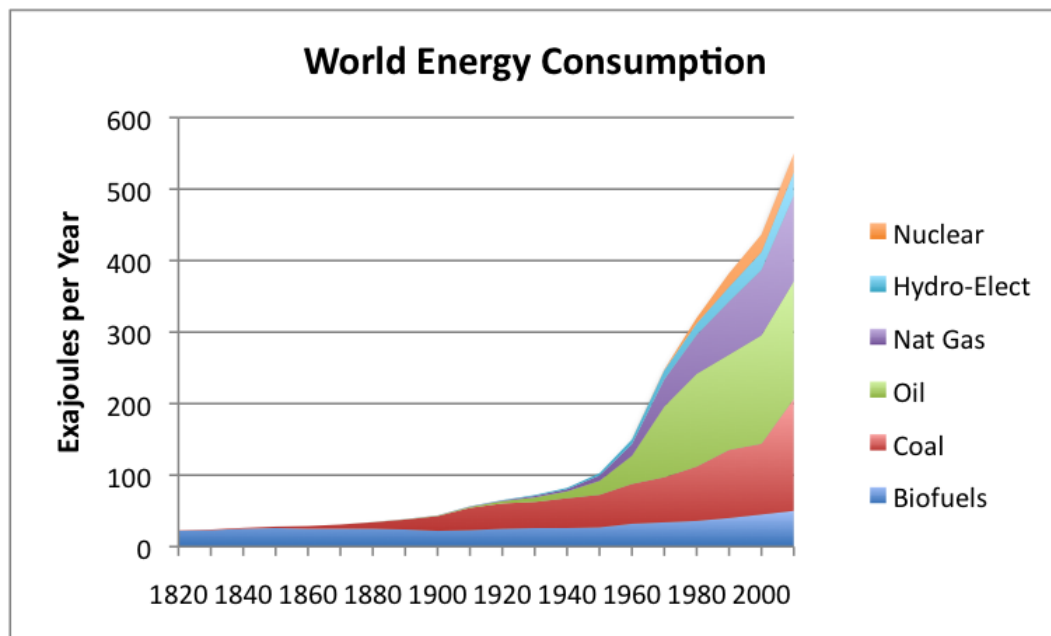

Photo in the News: Polar Bear-Grizzly Hybrid Discovered

May 11, 2006 — DNA analysis has confirmed that a bear shot in the Canadian Arctic last month is a half-polar bear, half-grizzly hybrid. While the two bear species have interbred in zoos, this is the first evidence of a wild polar bear-grizzly offspring.

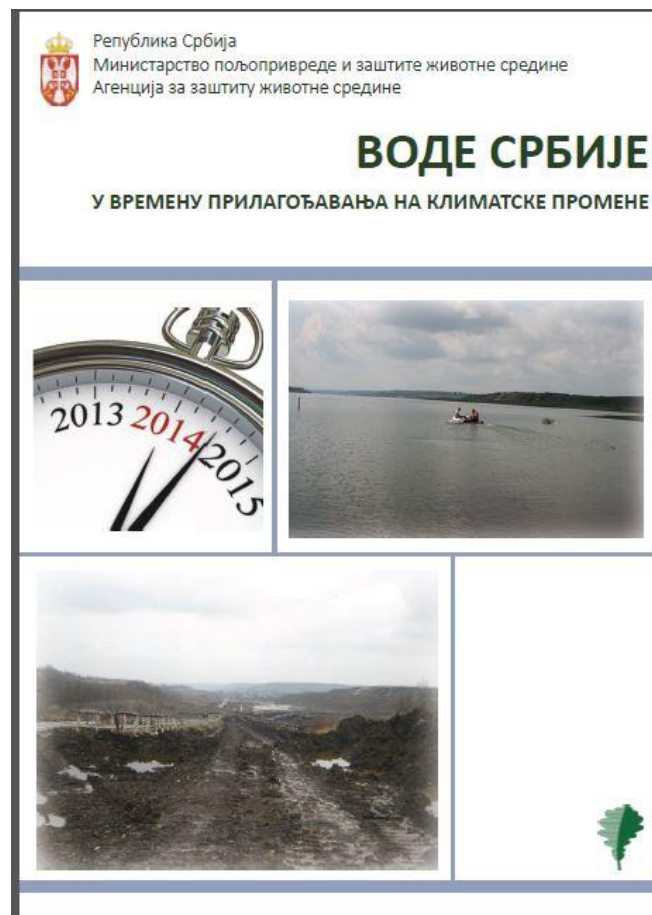
Jim Martell (pictured at left), a 65-year-old hunter from Idaho, shot the bear April 16 on the southern tip of Banks Island (see [Northwest Territories map](#)), the CanWest News Service reports.

"Ово је још један невероватан знак драматичне промене стања животне средине као последица губитка леда на Арктику"
Margaret Williams, Директор Програма за Арктик - *World Wildlife Fund*, окт. 2014.

35.000 моржева се скупило на једном месту!

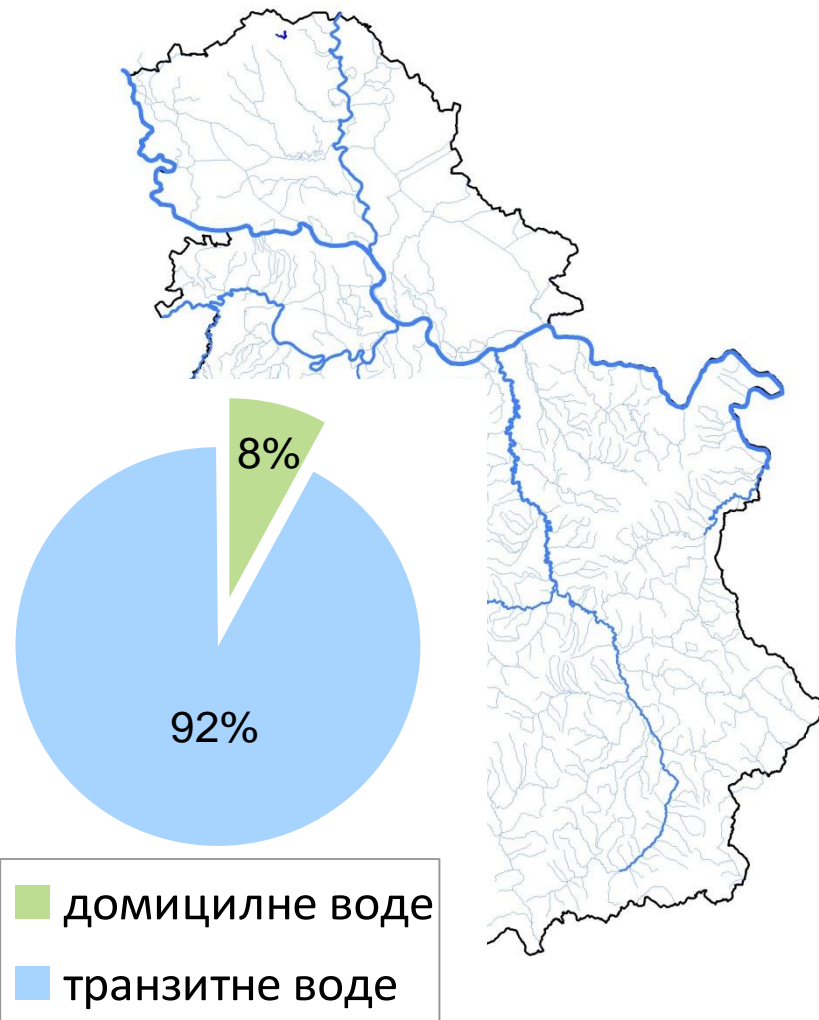
Публикација „**ВОДЕ СРБИЈЕ – у времену прилагођавања на климатске промене**“ није књига о климатским променама, већ о политици у вези водних ресурса и прилагођавања на климатске промене.

ДА ЛИ ЈЕ СРБИЈА БОГАТА ВОДОМ?

Да ли је чаша до пола пуна или до пола празна?

Какав је
квалитет
водних ресурса
Србије?

Ушће Велике Мораве у Дунав

Дунав : Велика Морава = 22 : 1 [Q(m³/s)]

2005	Површина опремљена уређајима за наводњавање (хиљ. ha)	Наводњавана површина (хиљ. ha)	Наводњаване површине у односу на површину обухваћену системом за наводњавање (%)
Србија	128	21.3	16.6
Мађарска	153	75.1	49.2
Словенија	4.4	2.2	50.6
Грчка	1594	1313	82.4

Извор: *Наводњавање у Србији према статистичким истраживањима*, М. Ђеранић, Д. Николић, Г. Димић, РЗСС.

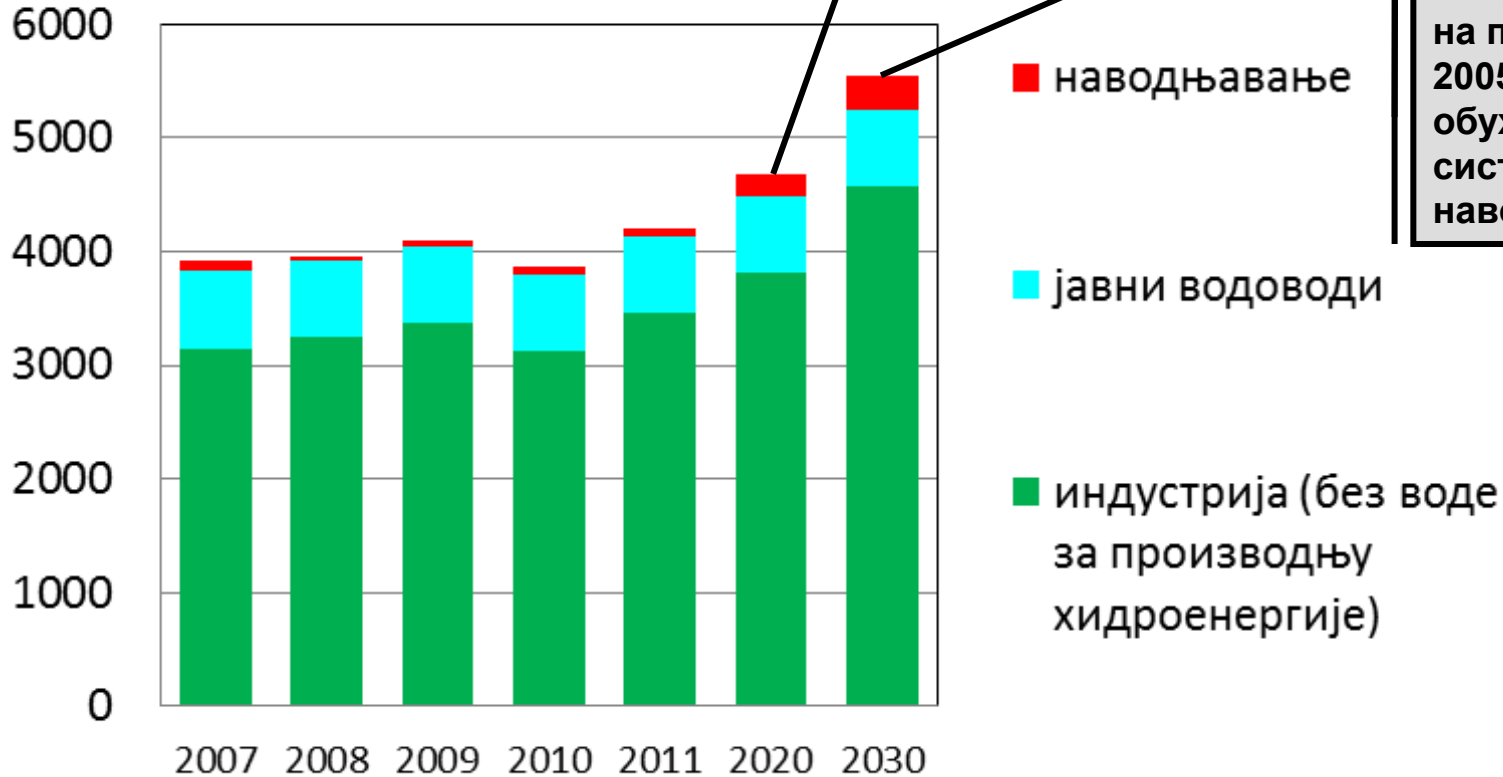

Годишње захватање воде по секторима и слободна пројекција будућих потреба

Повећање за **50%**
наводњаване
површине у
односу на
површину из 2005.
која је обухваћена
системима за
наводњавање

Повећање за **80%**
наводњаване
површине у односу
на површину из
2005. која је
обухваћена
системима за
наводњавање

милион m^3

За повећање од **80%** наводњаване површине у односу на површину из 2005. која је обухваћена системима за наводњавање, потребна количина воде износи **1,1 милијарде m³ годишње.** Ово је количина воде од **140 m³/s**, што одговара просечном вишегодишњем протицају Јужне Мораве у мају месецу.

За производњу ове пљескавице, од фарме до индустрије меса утроши се 2.400 литара воде

ПРИЈАТНО!